COMUNISMUL CA MISTICĂ

Autor: Pavel Șușară | 16 decembrie 2021

Depăşind cu mult simpla acţiune politică, socială şi economică, sistemul comunist a încercat să devină şi să se impună ca o religie fără Dumnezeu. Într-o mare măsură deliberat, dar şi printr-un infailibil instinct primar, el a reuşit să ocupe încetul cu încetul toate compartimentele şi funcţiile organismului social. Repede instaurat ca stăpîn peste trupuri, cu oasele cărora a albit geografia şi istoria, nu a părăsit niciodată visul de a poseda cu aceeaşi tărie sufletele şi conştiinţele. Însuşindu-şi în detaliu toate traseele creştinismului, cu ordinea, instituţiile şi ceremonialurile sale, comunismul a resuscitat ideea mesianică şi a reformulat promisiunea Edenului. Locul înainte-megătorilor şi al profeţilor a fost preluat de către Marx şi Engels şi de către toţi creatorii de utopii sociale de la Campanella şi pînă la Fourier, iar condiţia de mîntuitor şi de agent al izbăviri i-a revenit, cu voia dumneavoastră, lui Vladimir Ilici Ulianov, zis Lenin pe numele său mistic.

Patria vodcii şi a tabaciocului a devenit Ţara Sfântă, iar neamul de mujici şi de resemnaţi ai stepelor s-a transformat subit în popor ales. Şirul de comisari şi toată liota de secretari s-au instalat ca adevăraţi mitropoliţi, episcopi şi protopopi, după cum celulele şi organizaţiile de bază au luat şi ele locul soborului parohial. Şi pentru că Iisus a mîntuit lumea prin jertfă şi prin propriul lui sînge, noii mîntuitori au găsit că e mai profitabil să o izbăvească din nou prin sîngele altora. Al milioanelor de supuşi care nu se arătau prea tari în credinţă şi suficient de zeloşi în adoraţie. Ereticii şi rîvna lor sectară au fost drastic sancţionaţi ca deviaţionişti şi tot atît de eficient excomunicaţi cu şţreangul, cu pistolul, cu poţiunea de şoricioaică sau, şi mai simplu, cu ranga. Ecumenismului i-a luat locul unirea mondială a proletariatului, iar ideea conspirativităţii iniţiale, a ilegalităţii, a patimilor şi a martirajului a devenit o formă supremă de legitimare.

Închisorile prin care cîţiva huligani ai istoriei au fost cazaţi, din cînd în cînd, pentru a-şi desăvîrşi studiile, de cele mai multe ori nici măcar începute, au fost transformate în locuri de pelerinaj şi de pietate obligatorie. Măcinat de boli, mai mult sau mai puţin lumeşti, cu creierul dizolvat sub acţiunea tenace a sifilisului, Lenin a fost eternizat sub

formă de carcasă şi expus public spre deliciul necrofililor şi spre încurajarea tinerilor căsătoriţi. Cultul moaştelor şi al sfintelor relicve din lumea creştină a primit aici replica unei subtile amenajări medico-legale.

Lăsînd la o parte ceremonialul public, delirul în masă şi dezmăţul pseudoliturgic, convocarea copiilor şi alte asemenea gesturi de consacrare, comunismul este și unul dintre cei mai primitivi mutilatori ai artei. El a făcut din artist un slujitor necondiţionat şi din artă un rudimentar mijloc de propagandă. Ideologizată şi îndoctrinată pînă la golirea ei de orice sens interior, creaţia a devenit un simplu instrument al unei noi mitologii. Iconarul, pictorul sau sculptorul, cioplitorul de iconostase şi de portaluri, care altădată erau factori de apropiere a omului de Dumnezeu, au fost obligaţi să se închine terorismului organizat. Pseudo-eroul s-a substituit sfîntului, imaginea musculoasă a oţelarului a luat locul personajului exemplar şi forma supradimensionată s-a înfăţişat maselor drept proiecţie monumentală.

În locul Erminiilor au apărut tratatele de estetică proletcultistă, realismul a devenit obligatoriu socialist, iar beneficiarul a năpîrlit la comandă şi din om pur şi simplu a renăscut ca om nou, animat de nobilul sentiment al spaimei şi al obedienţei. Sistemul s-a ruinat acum, vestigiile lui artistice zac prin depozitele muzeelor, iar cărţile de estetică au amorţit şi ele. Dacă privim, însă, cu puţină atenţie în jurul nostru, omul nou este triumfător, ubicuu și plin de o energie devastatoare, a transformat marxismul în neomarxism, a înlocuit clasa muncitoare de pretutindeni, lenevită ideologic și satisfăcută economic, cu strînsura frustraților și deviaților internaționali, iar imperativele codului eticii și al echității socialiste sau, după caz, ale ideilor chu-che, s-au revărsat aluvionar în noul ghid totalitar, manualul inchiziției multiculturale, pe numele lui corectitudinea politică.

Imagine: Flickr